

แนวทางการตรวจสอบ ราคากลางงานก่อสร้าง

งานตรวจสอบภายใน
มหาวิทยาลัยทักษิณ

แนวทางการตรวจสอบ ราคากลางงานก่อสร้าง

งานตรวจสอบภายใน
มหาวิทยาลัยทักษิณ

คำนำ

แนวทางการตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้างอาคารนี้ จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทางสำหรับการตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้างอาคาร สำหรับผู้ตรวจสอบภายใน มหาวิทยาลัยทักษิณ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในในเบื้องต้น โดยได้รวบรวมเนื้อหาสาระจากหนังสือ คู่มือ และเอกสารที่เกี่ยวกับราคากลางงานก่อสร้าง แล้วนำมาจัดทำเป็นแนวทางการตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้างอาคาร ของมหาวิทยาลัย สำหรับรายละเอียดประกอบของแนวทางนี้ประกอบไปด้วย ความเป็นมา วัตถุประสงค์ ประโยชน์ และขอบเขตของแนวทางการตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้าง ความรู้เกี่ยวกับราคากลาง และแนวทางการตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้างอาคาร เพื่อให้ผู้ตรวจสอบภายในมีความเข้าใจและสามารถนำไปปฏิบัติงานตรวจสอบได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ และเกิดความคุ้มค่าต่อไป อันจะส่งเสริมให้งานตรวจสอบภายในมีระบบการตรวจสอบที่เข้มแข็ง ส่งเสริมให้เกิดกระบวนการกำกับดูแลที่ดี ลดความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้น และเพิ่มโอกาสความสำเร็จในการดำเนินงานตรวจสอบภายในต่อไป

งานตรวจสอบภายใน มหาวิทยาลัยทักษิณ

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ความเป็นมาของการจัดทำแนวทางการตรวจสอบ.....	1
วัตถุประสงค์ของการจัดทำแนวทางการตรวจสอบราคากลาง งานก่อสร้างอาคาร.....	1
ประโยชน์ของการจัดทำแนวทางการตรวจสอบราคากลาง ก่อสร้างอาคาร.....	1
ขอบเขตของการจัดทำแนวทางการตรวจสอบราคากลาง งานก่อสร้างอาคาร.....	1
2 ความรู้เกี่ยวกับราคากลางงานก่อสร้าง.....	2
ความหมายของราคากลางงานก่อสร้าง.....	2
ความสำคัญของราคากลางงานก่อสร้าง.....	2
กระบวนการออกแบบและจัดจ้างก่อสร้างในงานก่อสร้าง ของทางราชการ.....	2
ความเป็นมาของราคากลางงานก่อสร้าง.....	4
สรุปสาระสำคัญของหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2550.....	4
แนวทาง วิธีปฏิบัติ และรายละเอียดประกอบการคำนวณ ราคากลางงานก่อสร้างอาคาร.....	7
แนวทางการกำหนดสัดส่วนความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่.....	20
3 แนวทางการตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้างอาคาร.....	21
วิธีการตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้างอาคาร.....	21
เอกสารอ้างอิง	26

บทที่ 1 บทนำ

ความเป็นมาของการจัดทำแนวทางการตรวจสอบ

ตามที่มหาวิทยาลัยทักษิณ ได้มีโครงการก่อสร้างอาคารต่าง ๆ มากมายทั้งวิทยาเขตสงขลา และวิทยาพัทลุง การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างอาคารจึงเป็นสิ่งจำเป็นที่มหาวิทยาลัยจะต้องดำเนินการให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างที่กระทรวงการคลังกำหนด งานตรวจสอบภายในได้เล็งเห็นความสำคัญในเรื่องดังกล่าว ประกอบกับงานตรวจสอบภายในมีแผนการตรวจสอบโครงการก่อสร้างในปีงบประมาณ พ.ศ. 2555 จึงได้จัดทำแนวทางการตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้างอาคารขึ้น เพื่อให้ผู้ตรวจสอบภายในใช้เป็นแนวทางในการตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้างต่อไป

วัตถุประสงค์ของการจัดทำแนวทางการตรวจสอบ

เพื่อเป็นคู่มือ/แนวทางในการตรวจสอบการคำนวณราคากลางงานก่อสร้างอาคารของผู้ตรวจสอบภายใน

ประโยชน์ของการจัดทำแนวทางการตรวจสอบ

เป็นคู่มือ/แนวทางในการในการตรวจสอบการคำนวณราคากลางงานก่อสร้างอาคาร

ขอบเขตของการจัดทำแนวทางการตรวจสอบ

จัดทำแนวทางการตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้างอาคาร

บทที่ 2

ความรู้เกี่ยวกับราคากลางงานก่อสร้าง

ความหมายของราคากลางงานก่อสร้าง

ราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการ หมายถึง ราคาค่าก่อสร้างในงานก่อสร้างของทางราชการในแต่ละงาน/โครงการ ซึ่งได้จากการประเมินหรือคำนวณตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะรัฐมนตรีกำหนด เป็นราคาที่ทางราชการยอมรับได้ ไม่สูงจนผู้ประกอบการได้กำไรมากเกินไปที่ควรได้รับ และเป็นราคาที่ไม่ต่ำจนผู้ประกอบการไม่สามารถที่จะดำเนินการก่อสร้างได้ ราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการ ไม่ใช่ราคามาตรฐานของงานก่อสร้าง แต่เป็นราคาที่ได้จากการคำนวณตามหลักเกณฑ์ฯ เพื่อใช้เป็นราคาอ้างอิงในกระบวนการจัดจ้างก่อสร้างตามระเบียบฯ ว่าด้วยการพัสดุ

ความสำคัญของราคากลางงานก่อสร้าง

1. เป็นราคาอ้างอิงและพิจารณาราคาค่าก่อสร้างของผู้เสนอราคาในกระบวนการจัดหาผู้รับจ้างก่อสร้างในงานก่อสร้างของทางราชการ
2. ใช้เป็นราคาเริ่มต้นในการประมูลด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์
3. ช่วยแก้ปัญหาค่าการเสนอราคาที่สูงกว่าความเป็นจริง และราคาของผู้เสนอราคารายที่ทางราชการเห็นสมควรจ้างจะไม่เกินราคากลาง
4. ช่วยลดการรั่วไหลและประหยัดเงินงบประมาณแผ่นดิน
5. การเปิดเผยราคากลางและรายละเอียดของการคำนวณราคากลาง จะเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนให้กระบวนการจัดจ้างก่อสร้างในงานก่อสร้างของทางราชการเป็นไปอย่างโปร่งใสและเป็นธรรมต่อทุกฝ่าย
6. ช่วยลดปัญหาการวิงวอนเพื่อขอทราบรายละเอียดเกี่ยวกับราคากลาง

กระบวนการออกแบบและจัดจ้างก่อสร้างในงานก่อสร้างของทางราชการ

สามารถพิจารณาได้ 3 ขั้นตอน คือ

1. ขั้นตอนก่อนดำเนินการจัดจ้างก่อสร้าง
 - 1.1 นโยบาย แผนงาน/โครงการ หรือข้อกำหนดให้ต้องมีการก่อสร้าง
 - 1.2 จัดทำโครงการ/งานก่อสร้าง การออกแบบ และประมาณการราคา
 - 1.3 ขออนุมัติและเสนอขอตั้งงบประมาณเพื่อดำเนินการก่อสร้าง
 - 1.4 พิจารณาทบทวนแบบและประมาณการราคาค่าก่อสร้างเพื่อให้สอดคล้องกับวงเงินงบประมาณที่ได้รับ เนื่องจากงบประมาณที่ได้รับอาจไม่เป็นไปตามที่เสนอขอ ประกอบกับราคาวัสดุรวมทั้งค่าแรงงานและค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องอาจเพิ่มสูงขึ้น ทำให้ไม่สามารถดำเนินการก่อสร้างตามวงเงินงบประมาณที่ได้รับได้ อาจมีการพิจารณาทบทวนแบบและปรับลดรายการให้สอดคล้องกับวงเงินงบประมาณที่ได้รับจัดสรร หรือจำเป็นต้องจัดหางบประมาณเพิ่มเติมเพื่อให้สามารถดำเนินการก่อสร้างต่อไปได้

1.5 แบบและงบประมาณพร้อมสำหรับการก่อสร้าง

2. ขั้นตอนดำเนินการจัดจ้างก่อสร้าง

ก่อนดำเนินการจัดจ้างก่อสร้าง ให้ดำเนินการดังนี้

ดังนี้

2.1 คำนวณราคากลางตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง โดยดำเนินการ

2.1.1 แต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดราคากลาง

2.1.2 คณะกรรมการกำหนดราคากลางคำนวณราคากลางตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2550

2.1.3 นำราคากลางที่คำนวณ เสนอหัวหน้าส่วนราชการ หรือผู้ที่ได้รับมอบอำนาจให้ความเห็นชอบ

2.1.4 ขออนุมัติจัดจ้างก่อสร้าง

- กรณีประกวดราคาหรือสอบราคา ดำเนินตามระเบียบฯ ว่าด้วยการพัสดุ

1) ประกาศประกวดราคาหรือสอบราคา ให้ประกาศราคากลางไว้ในประกาศประกวดราคาหรือสอบราคา

2) ดำเนินการประกวดราคาหรือสอบราคา

3) ตีราคาและทำสัญญาจ้างก่อสร้าง โดยใช้ข้อมูลรายละเอียดจากการคำนวณราคากลางประกอบการพิจารณา

- กรณีประมูลด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์

1) จัดทำร่าง TOR TOR และเอกสารประกวดราคา โดยให้ประกาศราคากลางไว้ในร่าง TOR และ TOR

2) ดำเนินการประมูลด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ โดยใช้ราคากลางเป็นราคาเริ่มต้นการประมูล

3) ตีราคาและทำสัญญาจ้างก่อสร้าง โดยใช้ข้อมูลรายละเอียดจากการคำนวณราคากลางประกอบการพิจารณา

3. ขั้นตอนดำเนินการตามสัญญาจ้างก่อสร้าง

3.1 ดำเนินการตามสัญญาจ้างก่อสร้าง

3.2 การเปลี่ยนแปลงสัญญาจ้างก่อสร้าง

3.3 การตรวจรับงานจ้างก่อสร้าง

3.4 การตรวจรับงานจ้างก่อสร้าง

3.5 การรับประกันผลงานก่อสร้าง

3.6 การเปลี่ยนแปลงสัญญา

ดังนั้น จะเห็นได้ว่า การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างส่วนราชการมีความสำคัญที่ต้องดำเนินการก่อนที่จะดำเนินการจัดจ้างงานก่อสร้างต่อไป

ความเป็นมาของราคากลางงานก่อสร้าง

ราคากลางงานก่อสร้างมีที่มาจาก มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 12 มิถุนายน 2522 แจ้งตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ สร 0203/ว 100 ลงวันที่ 18 มิถุนายน 2522 เห็นชอบหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง โดยในส่วนของค่าใช้จ่ายในการดำเนินการก่อสร้างได้กำหนดให้พิจารณาปัจจัยที่เกี่ยวข้องประกอบด้วย ค่าอำนวยการและค่าดำเนินงาน ค่ากำไร และค่าภาษี และให้กำหนดให้อยู่ในรูปของตาราง เรียกว่า ตาราง Factor F ต่อมามติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 10 สิงหาคม 2536 เห็นชอบมาตรการป้องกันการสมยอมกันเสนอราคา ตามข้อเสนอของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน และมีการปรับปรุงรายละเอียดเรื่อยมาเป็นระยะ ๆ จนปัจจุบันดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2550

สรุปสาระสำคัญของหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2550

จำแนกงานก่อสร้างของทางราชการ ออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่

1. งานก่อสร้างอาคาร
2. งานก่อสร้างทาง สะพาน และท่อเหลี่ยม
3. งานก่อสร้างชลประทาน

บังคับใช้กับหน่วยงานภาครัฐ ได้แก่ ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอิสระ องค์กรมหาชน และหน่วยงานของรัฐอื่น ๆ รวมทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ผู้มีหน้าที่คำนวณราคากลางงานก่อสร้าง

คณะกรรมการกำหนดราคากลาง ซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากหัวหน้าส่วนราชการ หรือผู้ที่ได้รับมอบอำนาจตามระเบียบฯ พัสตุ เป็นผู้รับผิดชอบในการจัดทำราคากลางงานก่อสร้าง

องค์ประกอบของคณะกรรมการกำหนดราคากลาง ประกอบด้วย

ประธานกรรมการ 1 คน เป็นพนักงานมหาวิทยาลัย

กรรมการ อย่างน้อย 2 คน กรรมการควรแต่งตั้งจากผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับการประมาณราคา ร่วมเป็นกรรมการด้วย ในกรณีจำเป็นหรือเพื่อประโยชน์ของทางราชการ จะแต่งตั้งบุคคลภายนอก ซึ่งไม่มีส่วนได้ส่วนเสียกับการก่อสร้างนั้น ร่วมเป็นกรรมการด้วยก็ได้

การประกาศเปิดเผยราคากลาง

ในการจ้างก่อสร้างทุกครั้ง ให้หน่วยงานที่จะมีการจ้างก่อสร้างประกาศราคากลางที่คณะกรรมการกำหนดราคากลางได้คำนวณไว้ ในประกาศสอบราคา ประกาศประกวดราคา หรือตามระเบียบที่กำหนด สำหรับการจ้างด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ส่วนรายละเอียดของการคำนวณราคาตาม BOQ. (BOQ. = Bill of Quantities) ให้หน่วยงานที่จะมีการจ้างก่อสร้างต้องจัดเตรียมไว้ หากมีผู้สนใจของตรวจดูหรือขอถ่ายสำเนาเอกสารดังกล่าว จะต้องดำเนินการตามคำขอนั้นทันที และให้ถือปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ด้วย

การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างมีแนวทางและวิธีการคำนวณ สรุปได้เป็น 4 ส่วน ดังนี้

1. การคำนวณค่างานต้นทุน (Direct Cost) เป็นหลักเกณฑ์และวิธีการในการคำนวณค่างานต้นทุนหรือราคาทุนของงานก่อสร้าง (ไม่รวมค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานก่อสร้าง) กำหนดให้ใช้วิธีการถอดแบบก่อสร้าง แยกเป็น 2 ส่วน คือ

1.1 หลักเกณฑ์การถอดแบบคำนวณราคากลาง เป็นหลักเกณฑ์และวิธีการในการถอดแบบก่อสร้างเพื่อสำรวจและกำหนดรายการและปริมาณงานวัสดุ และแรงงาน ในการก่อสร้าง โดยจำแนกเป็นหลักเกณฑ์การถอดแบบคำนวณราคากลางในงานก่อสร้างอาคาร งานก่อสร้างทาง สะพาน และท่อเหลี่ยม และงานก่อสร้างชลประทาน

1.2 รายละเอียดประกอบการคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง เป็นส่วนของข้อมูลและรายละเอียดเกี่ยวกับราคาวัสดุ ค่าแรงงาน และค่างานต่อหน่วย ที่จะนำมาคำนวณกับรายการและปริมาณงานที่ได้จากการถอดแบบก่อสร้าง ตามข้อ (4.1.1) ทั้งนี้ ในส่วนของรายละเอียดประกอบการคำนวณราคากลางงานก่อสร้างจะประกอบด้วย ราคาวัสดุก่อสร้าง ค่าขนส่งวัสดุก่อสร้าง ค่าแรงงาน/ดำเนินการสำหรับการถอดแบบคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง ค่าดำเนินการและค่าเสื่อมราคาเครื่องจักร อัตราราคางานดิน อัตราราคางานปรับปรุงฐานรากและงานระเบิดหิน และอัตราราคางานต่อหน่วยอื่น ๆ สำหรับงานก่อสร้างชลประทาน

2. ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานก่อสร้าง (Indirect Cost) เป็นส่วนของค่าใช้จ่ายในการดำเนินการก่อสร้าง ประกอบด้วย ค่าอำนวยการ ดอกเบี้ย กำไร และค่าภาษี และเพื่อความสะดวกต่อการนำไปใช้ในการปฏิบัติ จึงได้จัดทำไว้ในรูปตาราง Factor F แยกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ ตาราง Factor F งานก่อสร้าง ตาราง Factor F งานก่อสร้างทาง และตาราง Factor F งานก่อสร้างสะพานท่อเหลี่ยม

3. หลักเกณฑ์การสรุปค่าก่อสร้างทั้งหมดเป็นราคากลาง เป็นหลักเกณฑ์และวิธีการในการนำค่างานต้นทุน ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานก่อสร้าง และค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนดและค่าใช้จ่ายอื่น ๆ มาคำนวณรวมกันเป็นราคากลางงานก่อสร้าง ประกอบด้วย การสรุปค่าก่อสร้างงานก่อสร้างอาคาร งานก่อสร้างทาง สะพานและท่อเหลี่ยม และงานก่อสร้างชลประทาน

4. แนวทางและวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง เป็นข้อบังคับแนวทาง และวิธีปฏิบัติ เพื่อเป็นการเสริมให้มีการนำหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างฉบับปรับปรุงใหม่ไปใช้ในทางปฏิบัติได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ

รายละเอียดประกอบการคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง

เป็นส่วนของรายละเอียดและข้อมูลที่จำเป็นสำหรับการคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง ซึ่งจำเป็นต้องปรับปรุงให้มีความเป็นปัจจุบันและสอดคล้องตามสภาวะการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปอยู่เสมอ รายละเอียดประกอบการคำนวณราคากลางงานก่อสร้างดังกล่าวประกอบด้วย

1. ค่าแรงงาน/ดำเนินการสำหรับการถอดแบบคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง เป็นอัตราค่าแรง/ดำเนินการต่อหน่วยสำหรับการถอดแบบคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง ซึ่งได้มีการสำรวจรวบรวมข้อมูลและกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการคำนวณขึ้นใหม่ และได้จัดทำไว้ในรูปของบัญชีค่าแรงงาน/ดำเนินการสำหรับการถอดแบบคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง และให้กระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลาง) มีอำนาจหน้าที่ปรับปรุงบัญชีค่าแรงงาน/ดำเนินการสำหรับการถอดแบบคำนวณราคากลางงานก่อสร้างดังกล่าว ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำกับนโยบายราคากลางงานก่อสร้างกำหนด และ

แจ้งเวียนให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐทราบและถือปฏิบัติ ตามความเหมาะสม และสอดคล้องตามประกาศค่าแรงขั้นต่ำของกระทรวงแรงงานฯ และสภาวการณ์ทางเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไป

2. ราคาวัสดุก่อสร้าง เป็นข้อมูลสำคัญสำหรับการคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง โดยกำหนดให้ใช้ราคาและค่าวัสดุก่อสร้าง ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในส่วนของแนวทางและวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับราคาและแหล่งวัสดุ ดังนี้

2.1 ราคาวัสดุก่อสร้างให้ใช้ราคาปัจจุบัน ในขณะที่คำนวณราคากลางงานก่อสร้างนั้น โดย การก่อสร้างในส่วนกลาง (กรุงเทพฯ และปริมณฑล) ให้ใช้ราคาตามที่สำนักดัชนีเศรษฐกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ กำหนด ในส่วนภูมิภาค ให้ใช้ราคาตามที่สำนักงานพาณิชย์จังหวัด กำหนด หาก เป็นวัสดุก่อสร้างที่สำนักดัชนีเศรษฐกิจการค้าหรือสำนักงานพาณิชย์จังหวัดมิได้กำหนดราคาไว้ ให้ผู้มี หน้าที่คำนวณราคากลางสืบราคาเอง พร้อมทั้งทำบันทึกแสดงรายละเอียดของการสืบราคาและการ กำหนดราคาดังกล่าวไว้เป็นหลักฐานด้วย

2.2 ผู้มีหน้าที่คำนวณราคากลางสามารถใช้ราคาวัสดุก่อสร้าง ตามรายการที่สำนักดัชนี เศรษฐกิจการค้าหรือสำนักงานพาณิชย์จังหวัด กำหนดจากแหล่งอื่นได้ แต่ราคาที่ใช้ขึ้นต้องเป็นราคาที่ ไม่สูงกว่าราคาที่สำนักดัชนีเศรษฐกิจการค้าหรือสำนักงานพาณิชย์จังหวัด แล้วแต่กรณี กำหนด

2.3 ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ อาจตั้งคณะกรรมการ หรือ ดำเนินการอื่นใด เพื่อสำรวจรวบรวมข้อมูล และกำหนดราคาและแหล่งวัสดุก่อสร้าง ในส่วนที่สำนักดัชนี เศรษฐกิจการค้าหรือสำนักงานพาณิชย์จังหวัดมิได้กำหนดราคาไว้ เพื่อประโยชน์ในการคำนวณราคากลาง งานก่อสร้างของผู้มีหน้าที่คำนวณราคากลางงานก่อสร้าง ได้ตามความเหมาะสมและสอดคล้องกับราคา และแหล่งวัสดุในแต่ละท้องถิ่น

2.4 ในกรณีที่ผู้มีหน้าที่คำนวณราคากลางได้พิจารณาเห็นว่า งานก่อสร้างที่คำนวณราคา กลางนั้น ใช้วัสดุก่อสร้างบางรายการเป็นจำนวนมาก หากซื้อโดยตรงจากแหล่งผลิตจะได้รับส่วนลดและ/ หรือเมื่อรวมค่าขนส่งแล้วยังเป็นราคาที่ต่ำกว่าราคาจากแหล่งอื่น ให้พิจารณาคำนวณโดยใช้ราคาจาก แหล่งผลิตวัสดุวัสดุก่อสร้างนั้น

2.5 การกำหนดราคาและแหล่งวัสดุก่อสร้างนอกเหนือจากที่กำหนดไว้นี้ ให้เป็นไปตาม ข้อกำหนดเกี่ยวกับราคาและแหล่งวัสดุวัสดุก่อสร้าง ซึ่งกำหนดเพิ่มเติมไว้ในรายละเอียดของหลักเกณฑ์การ คำนวณราคากลางงานก่อสร้างแต่ละประเภท และตามที่คณะกรรมการกำกับนโยบายราคากลางงาน ก่อสร้าง หรือคณะอนุกรรมการหรือหน่วยงานที่คณะกรรมการกำกับนโยบายราคากลางงานก่อสร้าง หมายหมาย กำหนด

2.6 ให้กระทรวงพาณิชย์ (สำนักดัชนีเศรษฐกิจการค้าและสำนักงานพาณิชย์จังหวัด) กำหนดราคาวัสดุก่อสร้างให้ครอบคลุมประเภท และรายการที่จำเป็นสำหรับการคำนวณราคากลางงาน ก่อสร้าง รวมทั้งการปรับปรุงราคาให้มีความเป็นปัจจุบันและประกาศเป็นการทั่วไปอย่างต่อเนื่อง

3. ค่าขนส่งวัสดุวัสดุก่อสร้าง ได้มีการสำรวจรวบรวมข้อมูลในส่วนที่เกี่ยวข้องและได้จัดทำหลักเกณฑ์ การคิดคำนวณขึ้นใหม่ พร้อมทั้งได้จัดทำไว้เป็นตารางค่าขนส่งวัสดุวัสดุก่อสร้างตามประเภทธรณบรรทุกและ ระดับราคาน้ำมันเชื้อเพลิงโซล่าตั้งแต่ระดับราคา 15.00 - 39.99 บาท/ลิตร เพื่อผู้มีหน้าที่คำนวณราคากลาง งานก่อสร้างนำไปใช้เป็นข้อมูลประกอบการคำนวณราคากลางงานก่อสร้างในส่วนของ การคิดค่าขนส่ง วัสดุวัสดุก่อสร้าง และกำหนดให้กระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลาง) มีอำนาจหน้าที่ปรับปรุงตารางค่าขนส่ง

วัสดุก่อสร้างดังกล่าวตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนด ให้สอดคล้องตามราคาน้ำมันและสภาวะการณ์ทางด้านเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไปและแจ้งเวียนให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐทราบและถือปฏิบัติ

4. ค่าดำเนินการและค่าเสื่อมราคา อัตราราคางานดิน และอัตราราคางานปรับปรุง ฐานราก และงานระเบิดดิน

ค่าดำเนินการและค่าเสื่อมราคา เป็นค่าดำเนินการและค่าเสื่อมราคาเครื่องจักร ซึ่งเป็นรายละเอียดประกอบการคำนวณในส่วนของราคาคำนวณค่างานต้นทุน ตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างทาง สะพาน และท่อเหลี่ยม และจำเป็นต้องปรับปรุงให้สอดคล้องตามราคาน้ำมันและสภาวะการณ์ทางด้านเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไปเช่นเดียวกับค่าขนส่งวัสดุก่อสร้าง โดยให้กระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลาง) ร่วมกับ กรมทางหลวง และ/หรือคณะอนุกรรมการที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการปรับปรุงและแจ้งเวียนให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐทราบและถือปฏิบัติ พร้อมกับตารางค่าขนส่งวัสดุก่อสร้าง

แนวทาง วิธีปฏิบัติ และรายละเอียดประกอบการคำนวณราคากลางงานก่อสร้างอาคาร

ในการจัดทำแนวทางการตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้างครั้งนี้ จัดทำเฉพาะราคากลางงานก่อสร้างอาคาร โดยมีรายละเอียดดังนี้

ความหมายและขอบเขตของงานก่อสร้างอาคาร

งานก่อสร้างอาคาร หมายถึง งานก่อสร้างใหม่ งานปรับปรุง งานซ่อมแซม งานรื้อถอน และ/หรืองานต่อเติมอาคาร บ้าน เรือน โรง ร้าน แพ เรือหรือพาหนะสำหรับขนส่งข้ามฟาก ท่าเทียบเรือ ตึกแถว ร้านค้า โรงเรือน โรงเรียน โรงพยาบาล โรงงาน โรงภาพยนตร์ ศูนย์การค้า คลังสินค้า อาคารสำนักงาน อาคารที่ทำการ อาคารชุดที่พักอาศัย ศาลาที่พัก วัด พระอุโบสถ หอระฆัง ภูมิพร มัสยิด สุเหร่า อนุสาวรีย์ หอสูง หอประชุม ห้องสมุด ตลาด อุโมงค์ คานเรือ ทำน้ำ ทำจอดเรือ สถานีขนถ่าย สถานีขนส่งฯ หรือสิ่งก่อสร้างอื่นที่มีลักษณะ รูปแบบ หรือโครงสร้างคล้ายกับสิ่งก่อสร้างดังกล่าว ซึ่งบุคคลอาจเข้าอยู่หรือเข้าไปใช้สอยได้ และให้หมายความรวมถึงงานก่อสร้าง งานปรับปรุง งานซ่อมแซม งานรื้อถอน และ/หรืองานต่อเติมสิ่งก่อสร้าง ดังต่อไปนี้ด้วย คือ

(1) อัฒจันทร์หรือสิ่งก่อสร้างอย่างอื่น เพื่อใช้เป็นที่เล่นกีฬาและ/หรือออกกำลังกาย เช่น สนามกีฬา สนามฟุตบอล ลู่วิ่ง สนามเทนนิส สนามบาสเกตบอล สนามแบดมินตัน สระว่ายน้ำ เป็นต้น

(2) ป้ายและ/หรือสิ่งก่อสร้างขึ้นสำหรับติดตั้งป้าย เพื่อการประชาสัมพันธ์หรือเพื่อการโฆษณา

(3) ถนน ทางเท้า พื้นี่ หรือสิ่งก่อสร้างขึ้น เพื่อใช้เป็นที่จอดรถ ที่กั้บรถ และทางเข้าออกของรถ ภายในบริเวณซึ่งเป็นส่วนประกอบของงานก่อสร้างอาคาร หรือสวนสาธารณะ

(4) รางระบายน้ำ ท่อระบายน้ำ บ่อพัก บ่อบำบัดน้ำเสีย บ่อเกราะบ่อซึม บ่อเก็บน้ำ หรือถึงพักน้ำ งานระบบประปา งานป้กเสภาพตสาย และระบบไฟฟ้าแสงสว่าง ภายในบริเวณซึ่งเป็นส่วนประกอบของงานก่อสร้างอาคาร หรือสวนสาธารณะ

(5) สระน้ำ น้ำพุ เชื้อกันดิน สะพานข้ามคู/คลอง ทางเดิน งานปลูกต้นไม้ งานประติมากรรม งานปลูกหญ้า และงานจัดสวน ภายในบริเวณซึ่งเป็นส่วนประกอบของงานก่อสร้างอาคาร หรือ สวนสาธารณะ

(6) เสาดง รั้ว กำแพง ประตูรั้ว และป้อมยาม

(7) งานตกแต่งภายใน และ/หรืองานก่อสร้างอื่นใด ซึ่งเป็นส่วนประกอบ หรือเกี่ยวเนื่อง และอยู่ภายในบริเวณสิ่งก่อสร้างในงานก่อสร้างอาคารนั้น

(8) สิ่งก่อสร้างอื่น ตามที่คณะกรรมการและ/หรือคณะกรรมการกำกับนโยบายราคากลาง งานก่อสร้างกำหนด

โดยมีหมายเหตุระบุว่า ความหมายและขอบเขตของงานก่อสร้างดังกล่าว กำหนดขึ้นเพื่อ ใช้กับหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างเท่านั้น ไม่มีผลผูกพันหรือเกี่ยวเนื่องกับความหมาย คำจำกัดความ หรือขอบเขตของงานก่อสร้างหรือสิ่งก่อสร้าง ตามที่กำหนดไว้ในคำสั่ง กฎ ระเบียบ มติคณะกรรมการ หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องอื่นใด

การประมาณราคาค่าก่อสร้างในงานก่อสร้างอาคารทั่วไป จะเป็นไปตามลำดับขั้นตอนของการทำงาน สามารถจำแนกโครงสร้างของการถอดแบบและประมาณราคาในงานก่อสร้างอาคาร ออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ค่างาน ให้คิดเฉพาะราคาทุน ซึ่งยังไม่รวมค่าดำเนินการ ดอกเบี้ย กำไร และ ค่าภาษี ประกอบด้วย 4 กลุ่มงาน ดังนี้

กลุ่มงานที่ 1 ประกอบด้วย

- 1.1 งานโครงสร้าง
- 1.2 งานสถาปัตยกรรม
- 1.3 งานระบบสุขาภิบาลและดับเพลิง (ในอาคาร)
- 1.4 งานระบบไฟฟ้าและดับเพลิง (ในอาคาร)

กลุ่มงานที่ 2 ประกอบด้วย

- 2.1 งานระบบปรับอากาศและระบายอากาศ
- 2.2 งานระบบลิฟท์และบันไดเลื่อน
- 2.3 งานระบบพิเศษอื่น ๆ

กลุ่มงานที่ 3 งานครุภัณฑ์สั่งทำ (จัดจ้าง) และงานตกแต่งภายในอาคาร

กลุ่มงานที่ 4 งานภูมิทัศน์

ส่วนที่ 2 ค่างานครุภัณฑ์สั่งซื้อ (จัดซื้อ) และระบบโสตทัศน ให้คิดราคาจากผู้ผลิตหรือผู้จำหน่าย แล้วนำไปรวมกับค่าภาษีมูลค่าเพิ่ม สรุปเป็นค่าก่อสร้างได้เลย โดยไม่ต้องนำมาคำนวณส่วนนี้ไปรวมกับค่างานส่วนที่ 1

ส่วนที่ 3 ค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนด (ถ้ามี) เป็นค่าใช้จ่ายที่นอกเหนือจากค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานก่อสร้างทั่วไป เช่น ค่า Tower Crane ระบบป้องกันฝุ่น ระบบป้องกันดินพัง และการไม่อนุญาตให้คนงานพักในบริเวณที่ก่อสร้าง เป็นต้น ให้คิดเป็นราคาเหมารวมของค่าใช้จ่ายดังกล่าว แล้วนำไปรวมเป็นค่าก่อสร้างได้เลย โดยไม่ต้องนำไปคำนวณหาค่า Factor F รวมทั้งค่าภาษีมูลค่าเพิ่มอีก

ส่วนที่ 4 สรุปค่าก่อสร้างทั้งหมด เป็นส่วนของการสรุปค่างานและค่าใช้จ่ายทั้งหมด เป็นราคาหรือค่าก่อสร้างทั้งโครงการ ดังนี้

1) นำค่าวัสดุและค่าแรงงาน หรือค่างาน (ที่เรียกว่าทุน) ของงานส่วนที่ 1 ไปเทียบหา Factor F จากตาราง Factor F แล้วนำค่า Factor F ที่ได้ ไปคูณกับค่างานของงานส่วนที่ 1 เป็นค่าก่อสร้างงานส่วนที่ 1

2) หากมีงานส่วนที่ 2 (ค่างานครุภัณฑ์สั่งซื้อ (จัดซื้อ) และระบบโสตทัศน) ก็ให้นำค่างานส่วนที่ 2 ซึ่งรวมค่าภาษีมูลค่าเพิ่มแล้ว ไปบวกกับค่าก่อสร้างของงานส่วนที่ 1 เป็นค่าก่อสร้างของงานส่วนที่ 1 และส่วนที่ 2

3) หากมีค่างานหรือค่าใช้จ่ายส่วนที่ 3 (ค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนดฯ) ก็ให้นำค่างานส่วนที่ 3 ไปบวกกับค่าก่อสร้างของงานส่วนที่ 1 และค่างานส่วนที่ 2 ได้เป็นราคาค่าก่อสร้าง (ราคากลางงานก่อสร้าง) ตามแต่กรณี

เอกสารและข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการคำนวณราคากลางงานก่อสร้างอาคาร

1. แบบแปลนและรายการประกอบแบบก่อสร้าง ประกอบด้วย 3 ส่วน คือ แบบแปลนรายการประกอบแบบก่อสร้าง และรายการวัสดุมาตรฐานและวิธีใช้วัสดุก่อสร้าง

2. แบบฟอร์มสำหรับการประมาณราคา มี 6 แบบฟอร์ม ดังนี้

2.1 แบบฟอร์ม ปร.1 ใช้ประมาณการถอดแบบหาปริมาณงานและวัสดุก่อสร้างทั่วไป เช่น หาปริมาณงานถมดิน ฯลฯ หรือใช้เป็นแบบฟอร์มสำหรับงบประมาณราคาค่าก่อสร้างของงานต่าง ๆ เพื่อหาราคาต่อหน่วย เช่น งานทำประตูหน้าต่าง งานเดินท่อระบบต่าง ๆ ฯลฯ

2.2 แบบฟอร์ม ปร.2 ใช้ประมาณการถอดแบบหาปริมาณงานคอนกรีต งานไม้แบบงานไม้ค้ำยัน และงานเหล็กเสริมคอนกรีต โดยเฉพาะ

2.3 แบบฟอร์ม ปร.3 ใช้ประมาณการถอดแบบหาปริมาณงานประเภทไม้โดยเฉพาะ

2.4 แบบฟอร์ม ปร.4 ใช้สำหรับรวมรายการปริมาณงานแต่ละประเภท โดยจะแสดงจำนวนวัสดุและค่าแรงงานในการก่อสร้าง ที่ประมาณการไว้ในแบบฟอร์ม ปร.1 ปร.2 และ ปร.3 แล้วนำยอดรวมมาลงในแบบฟอร์มนี้ ดังนั้น แบบฟอร์ม ปร.4 จึงเป็นแบบฟอร์มสรุปและรวบรวมผลการประมาณราคาค่าวัสดุและค่าแรงงานในงานก่อสร้างนั้น ทั้งหมด

2.5 แบบฟอร์ม ปร.5 ใช้สรุปประมาณการราคาค่าก่อสร้างทั้งหมด

2.6 แบบฟอร์ม ปร.6 ใช้สรุปราคาค่าก่อสร้างกรณีมีงานก่อสร้างหลายงาน หรือใช้สำหรับการเปรียบเทียบราคา

3. หลักเกณฑ์หรือคู่มือที่เกี่ยวข้องกับการถอดแบบตามหลักวิชาช่าง เช่น

- มาตรฐานการวัดปริมาณงานก่อสร้าง
- เกณฑ์การถอดแบบสำรวจปริมาณงานและวัสดุก่อสร้าง
- เกณฑ์การเผื่อปริมาณงานและวัสดุก่อสร้าง
- วิธีการคำนวณหาค่าวัสดุรวม

เป็นต้น

4. ราคาค่าวัสดุก่อสร้าง ให้ใช้หลักเกณฑ์และวิธีการตามที่ได้กำหนดไว้ในส่วนของแนวทางและวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับราคาค่าวัสดุ

5. ค่าแรงงานในการก่อสร้าง ให้ใช้หลักเกณฑ์และวิธีการตามที่ได้กำหนดไว้ในส่วนของแนวทาง และวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับค่าแรงงาน ในการก่อสร้าง

6. ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานก่อสร้าง ประกอบด้วย ค่าอำนาจการ ค่าดอกเบี้ย ค่ากำไร และค่าภาษี ซึ่งได้จัดไว้ในรูปของตาราง Factor F สามารถนำมาใช้ได้อย่างรวดเร็ว ซึ่งได้มีการนำไป รวมไว้ใน Factor F แล้ว ไม่ควรกำหนดไว้ในค่างานต้นทุนอีก ประกอบด้วย

6.1 หมวดค่าใช้จ่ายในการขั้นตอนการประกวดราคาและทำสัญญา ดังนี้

- ค่าธรรมเนียมหนังสือค้ำประกันสัญญาจ้าง
- ค่าธรรมเนียมหนังสือค้ำประกันผลงานก่อสร้าง 2 ปี
- ค่าอากรแสตมป์ติดสัญญา
- ค่าสมทบกองทุนเงินทดแทนและกองทุนประกันสังคม

6.2 หมวดค่าใช้จ่ายสำนักงาน ที่พักคนงาน และโรงงาน เป็นค่าใช้จ่ายในระหว่าง การดำเนินการก่อสร้าง ประกอบด้วยค่าใช้จ่ายในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

- ค่าใช้จ่ายในการพิมพ์แบบเพื่อใช้ในการก่อสร้างเพิ่มเติม และการจัดทำ Shop drawing และ As built drawing เป็นต้น

- ค่าใช้จ่ายในการส่งตัวอย่างวัสดุทดสอบและหนังสือรับรอง
- ค่าใช้จ่ายในการจัดเตรียมเอกสารต่าง ๆ ระหว่างทำการก่อสร้าง
- ค่ารักษาความสะอาดและขนเศษวัสดุในการก่อสร้าง
- ค่าก่อสร้างที่พักคนงาน สำนักงาน โรงงาน และโรงเก็บวัสดุ ชั่วคราว
- ค่าสาธารณูปโภค น้ำ ไฟ รวมทั้งการสื่อสารชั่วคราว
- ค่าอุปกรณ์ความปลอดภัย เช่น หมวก รองเท้าบูท ถุงมือ และถังดับเพลิง

เป็นต้น

- ค่าทำป้ายบอกชื่องานและป้ายสัญญาณเตือนภัยต่าง ๆ

6.3 หมวดค่าใช้จ่ายบริหารโครงการและบุคลากรในการดำเนินงานก่อสร้าง เป็นส่วนของ ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับบุคลากรในการก่อสร้าง ได้แก่ เงินเดือน ค่าจ้าง และค่าใช้จ่ายอื่นที่เกี่ยวข้อง ตั้งแต่ เริ่มก่อสร้างจนถึงการก่อสร้างแล้วเสร็จ โดยบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการก่อสร้างดังกล่าว จะประกอบด้วย

- ผู้จัดการโครงการ
- สถาปนิก วิศวกร ประจำโครงการ
- โฟร์แมน ผู้ควบคุมงาน หัวหน้าช่าง
- เสมียน พนักงานประจำสำนักงานโครงการ
- เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย
- เจ้าหน้าที่ควบคุมเครื่องจักร

6.4 หมวดค่าใช้จ่ายในการบริหารความเสี่ยง ประกอบด้วย อัตราเบี้ยประกันภัยและ ค่าความเสี่ยงอื่น ๆ โดยค่าประกันภัย หมายถึง ค่าประกันความเสียหายระหว่างกรก่อสร้าง

7. ค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนด (ถ้ามี) เป็นค่าใช้จ่ายในการก่อสร้างที่จำเป็น นอกเหนือจาก ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานก่อสร้างทั่วไป

วิธีการคำนวณคากลางงานก่อสร้าง

มีกระบวนการในการคำนวณตามขั้นตอน ดังนี้

1. การถอดแบบ เป็นขั้นตอนในการแยกงานก่อสร้างทั้งโครงการ ออกเป็นปริมาณเนื้องานของงานย่อยต่าง ๆ ลงในแบบฟอร์มสำหรับการประมาณราคา ซึ่งกำหนดให้ใช้เป็นมาตรฐานเดียวกัน และเนื่องจากการคิดปริมาณเนื้องานของผู้ถอดแบบอาจคิดได้ไม่เท่ากัน เช่น การเผื่อเปอร์เซ็นต์เสียหายต่างกัน ดังนั้นเพื่อให้ผู้ถอดแบบใช้มาตรฐานการวัดเนื้องานและการเผื่อเสียหายเป็นอันเดียวกัน เป็นต้น
2. การใส่ราคาวัสดุ เป็นขั้นตอนในการหาราคาวัสดุของแต่ละงานย่อยต่าง ๆ ลงในแบบฟอร์มสำหรับการประมาณราคา ซึ่งราคาวัสดุนี้ให้ใช้ราคาตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดเกี่ยวกับราคาวัสดุ ส่วนจะเป็นราคาต่อหน่วยหรือราคาต่อชุด ก็ขึ้นอยู่กับหน่วยของปริมาณงานนั้น ๆ
3. การใส่ค่าแรงงาน เป็นขั้นตอนในการหาราคาค่าแรงงานของแต่ละงานย่อยต่าง ๆ ลงในแบบฟอร์มสำหรับการประมาณราคา ซึ่งค่าแรงงานจะกำหนดโดยคณะกรรมการกำกับนโยบายราคากลางงานก่อสร้าง ส่วนจะเป็นราคาต่อหน่วยหรือราคาต่อชุด ขึ้นอยู่กับหน่วยของปริมาณงานนั้น ๆ
4. การใส่ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการก่อสร้าง เป็นขั้นตอนในการหาค่าใช้จ่ายทางอ้อม ได้แก่ ค่าอำนวยความสะดวก ค่าดอกเบี้ย ค่าไร และค่าภาษี ลงในแบบฟอร์มสำหรับการประมาณราคา ซึ่งจะกำหนดเป็นเปอร์เซ็นต์ของค่างาน (ค่าใช้จ่ายทางตรง) และเพื่อความสะดวกในการคำนวณและนำไปใช้ในทางปฏิบัติ รวบรวมและจัดทำค่าใช้จ่ายดังกล่าวไว้ในตารางสำเร็จรูปเรียกว่า ตาราง Factor F

หลักการทั่วไปสำหรับการคำนวณราคากลางงานก่อสร้างอาคาร ดังนี้

1. คำนวณหาค่างาน (ค่าใช้จ่ายทางตรง) โดยใช้วิธีการถอดแบบรายการก่อสร้างจากแบบก่อสร้างของสิ่งก่อสร้างแต่ละประเภท เพื่อหาปริมาณงาน และวัสดุที่จะใช้ในการก่อสร้าง ตามหลักเกณฑ์และวิธีการในการถอดแบบก่อสร้าง แล้วนำมาคำนวณกับราคาค่าวัสดุก่อสร้างและค่าแรงงาน โดยยังไม่รวมค่าใช้จ่ายในการดำเนินการก่อสร้าง (ค่าใช้จ่ายทางอ้อม)

ราคาวัสดุก่อสร้าง ให้ใช้ราคาวัสดุตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในส่วนของแนวทางและวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับราคาและแหล่งวัสดุก่อสร้าง

สำหรับค่าขนส่งวัสดุก่อสร้าง ได้คิดรวมไว้ในราคาวัสดุแล้ว แต่หากมีความจำเป็นต้องคิดค่าขนส่งสำหรับวัสดุก่อสร้างบางรายการ ก็ให้คิดตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในส่วนของแนวทางและวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับค่าขนส่งวัสดุก่อสร้าง

ส่วนค่าแรงงาน ให้ใช้อัตราค่าแรงงานตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในส่วนของแนวทางและวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับค่าแรงงาน/ดำเนินการ

2. นำค่างานที่คำนวณได้ ไปเทียบหาค่า Factor F จากตาราง Factor F ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดสำหรับการใช้ตาราง Factor F งานก่อสร้างอาคาร

การใช้ตาราง Factor F งานก่อสร้างอาคาร ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์การใช้ตาราง Factor F งานก่อสร้างอาคาร ดังนี้

1. กรณีคำนวณต้นทุนอยู่ระหว่างช่วงของค่างานต้นทุนที่กำหนด ให้เทียบอัตราส่วนเพื่อหาค่า Factor F
 2. โครงการ/งานก่อสร้างซึ่งเป็นสัญญาเดียวกัน ให้รวมค่างานต้นทุนของงานก่อสร้างอาคารและสิ่งปลูกสร้าง รวมทั้งส่วนประกอบอื่น ๆ ก่อนหาค่า Factor F ส่วนงานครุภัณฑ์สั่งซื้อหรือจัดซื้อให้แยกค่างานไปคำนวณภาษีต่างหาก
 3. ตาราง Factor F นี้ ใช้ได้กับค่าน้ำมันเชื้อเพลิงทุกราคา แต่จะแปรเปลี่ยนตามอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ อัตราการจ่ายเงินล่วงหน้า อัตราการหักเงินประกันผลงาน และอัตราภาษีมูลค่าเพิ่ม
 4. อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ ให้ใช้ค่าเฉลี่ยอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมประเภท MLR ของธนาคารขนาดใหญ่ อย่างน้อย 3 ธนาคาร เป็นเกณฑ์พิจารณา ซึ่งกระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลาง) จะเป็นผู้ประกาศและแจ้งเวียนให้หน่วยงานต่าง ๆ ทราบและนำไปใช้
 5. กรณีใช้เงินกู้หรือจากแหล่งอื่นที่ไม่ต้องเสียภาษี 100% ใช้ค่า Factor F จากช่องรวมในรูป Factor (ที่ยังไม่รวม VAT)
 6. กรณีใช้เงินกู้หรือจากแหล่งอื่นที่ไม่ต้องเสียภาษี และมีเงินงบประมาณสมทบ ให้ใช้ค่า Factor F สำหรับกรณีเงินกู้และเงินงบประมาณตามสัดส่วน
 7. ตาราง Factor F งานก่อสร้าง ไม่มีการคิด Factor F กรณีฝนตกชุก
- ในกรณีที่คำนวณต้นทุนอยู่ระหว่างช่วงของค่างานต้นทุนที่กำหนด ให้เทียบอัตราส่วนเพื่อหาค่า Factor F นั้น สามารถเทียบอัตราส่วนเพื่อหาค่า Factor F หรือจะใช้สูตรดังต่อไปนี้ก็ได้
- $$\text{ค่า Factor F ของงานต้นทุน A} = D - \{(D - E) \times (A - B) / (C - B)\}$$
- เมื่อ
หาค่า Factor F ของค่างานต้นทุน	= A บาท
ค่างานต้นทุนตัวต่ำกว่า A	= B บาท
ค่างานต้นทุนตัวต่ำกว่า A	= C บาท
ค่า Factor F ของค่างานต้นทุน B	= D
ค่า Factor F ของค่างานต้นทุน C	= E
- สำหรับการสรุปค่าก่อสร้างเป็นราคากลาง เป็นหลักเกณฑ์และวิธีการในการนำค่างานต้นทุน (Direct Cost) ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานก่อสร้าง (Indirect Cost) ซึ่งได้จัดทำไว้ในรูปของตาราง Factor F และค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนดและค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่จำเป็นต้องมี มาคำนวณรวมกัน ได้เป็นราคากลางงานก่อสร้าง

หลักเกณฑ์การสรุปค่าก่อสร้างเป็นราคากลางงานก่อสร้างอาคาร

1. กรณีไม่มีค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนด
 ราคากลาง = (ค่างานต้นทุนรวมทั้งโครงการ X ค่า Factor F) + ผลรวมค่าครุภัณฑ์สั่งซื้อหรือจัดซื้อซึ่งรวมค่าภาษีมูลค่าเพิ่มแล้ว
2. กรณีมีค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนด
 ราคากลาง = (ค่างานต้นทุนรวมทั้งโครงการ X ค่า Factor F) + ผลรวมค่าครุภัณฑ์สั่งซื้อหรือจัดซื้อซึ่งรวมค่าภาษีมูลค่าเพิ่มแล้ว + ผลรวมค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนดและค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ซึ่งรวมค่าภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับรายการที่ต้องชำระค่าภาษีมูลค่าเพิ่มแล้ว

แบบฟอร์มสำหรับการประมาณราคา

เนื่องจากผู้ที่ทำหน้าที่ประมาณราคา ได้ใช้แบบฟอร์มในการประมาณราคาที่แตกต่างกัน ดังนั้น เพื่อให้มีแบบฟอร์มที่ใช้ในการประมาณราคาหรือคำนวณราคากลางสำหรับงานก่อสร้างอาคารมีรูปแบบและลักษณะเดียวกัน จึงกำหนดแบบฟอร์มเพื่อให้ผู้ทำหน้าที่ประมาณราคาหรือคำนวณราคากลางได้ใช้เป็นแบบมาตรฐานเดียวกัน รวม 6 แบบฟอร์ม ดังนี้.

- แบบฟอร์ม ปร.1 ใช้ประมาณการถอดแบบหาปริมาณงานและวัสดุก่อสร้างทั่วไป เช่น หาปริมาณงานถมดิน ฯลฯ หรือใช้เป็นแบบฟอร์มสำหรับประมาณราคาค่าก่อสร้างของงานต่างๆ เพื่อหาราคาต่อหน่วย เช่น งานทำประตูหน้าต่าง งานเดินท่อระบบต่างๆ ฯลฯ
- แบบฟอร์ม ปร.2 ใช้ประมาณการถอดแบบหาปริมาณงานคอนกรีต งานไม้แบบ งานไม้ค้ำยัน และงานเหล็กเสริมคอนกรีต โดยเฉพาะ
- แบบฟอร์ม ปร.3 ใช้ประมาณการถอดแบบหาปริมาณงานประเภทไม้โดยเฉพาะ
- แบบฟอร์ม ปร.4 ใช้สำหรับรวมรายการปริมาณงานแต่ละประเภท โดยจะแสดงจำนวนวัสดุและค่าแรงงานในการก่อสร้าง ที่ประมาณการไว้ในแบบฟอร์ม ปร.1 ปร.2 และ ปร.3 แล้วนำยอดรวมมาลงในแบบฟอร์มนี้ แบบฟอร์ม ปร.4 จึงเป็นแบบฟอร์มสรุปและรวบรวมผลการประมาณราคาค่าวัสดุและค่าแรงงานในงานก่อสร้างนั้น ทั้งหมด
- แบบฟอร์ม ปร.5 ใช้สรุปประมาณการราคาค่าก่อสร้างทั้งหมด
- แบบฟอร์ม ปร.6 ใช้สรุปราคาค่าก่อสร้างกรณีมีงานก่อสร้างหลายงาน หรือใช้สำหรับการเปรียบเทียบราคา

ตัวอย่างแบบฟอร์มที่ใช้ในการประมาณราคาหรือคำนวณราคากลางงานก่อสร้างอาคารดังกล่าวปรากฏตามตารางในหน้าถัดไป

แบบ ปร.2 แผ่นที่ /

รายการประมาณการ

แบบเลขที่

รายการเลขที่

กรม

ประมาณการโดย

เมื่อวันที่

เดือน

พ.ศ.

ลำดับที่	รายการ	คอนกรีต ดบ.ม.	ไม้แปบ ตร.ม.	ไม้ค้ำยัน ต้น	เหล็กเส้นกลมผิวเรียบ/เมตร						เหล็กเส้นกลมผิวท้อ/เมตร	หมายเหตุ		
					6 มม.	9 มม.	12 มม.	15 มม.	19 มม.	25 มม.				

แบบ ปร.5

สรุปผลการประมาณราคาค่าก่อสร้าง

ส่วนราชการ ฝ่าย/งาน..... สำนัก/กอง..... กรม.....

ประเภท					
เจ้าของอาคาร					
สถานที่ก่อสร้าง					
หน่วยงานออกแบบแปลนและรายการ		สำนัก/กอง		กรม	
แบบเลขที่					
ประมาณราคาตามแบบ ปร. 4		จำนวน		แผ่น	
ประมาณราคาเมื่อวันที่		เดือน		พ.ศ.	
ลำดับที่	รายการ	ค่าวัสดุและค่าแรงงาน รวมเป็นเงิน (บาท)	Factor F	ค่าก่อสร้างทั้งหมด รวมเป็นเงิน (บาท)	หมายเหตุ
1	ประเภทงานอาคาร				
2	ประเภทงานทาง				
3	ประเภทงานชลประทาน				
4	ประเภทงานสะพานและท่อเหลี่ยม				
	เงื่อนไข				
	เงินล่วงหน้าจ่าย.....%				
	เงินประกันผลงานหัก.....%				
	ดอกเบี้ยเงินกู้.....%				
	ภาษีมูลค่าเพิ่ม.....%				
สรุป	รวมค่าก่อสร้างเป็นเงินทั้งสิ้น				
	คิดเป็นเงินประมาณ				
	ตัวอักษร				
ขนาดหรือเนื้อที่อาคาร		ตร.ม.			
เฉลี่ยราคาประมาณ		บาท/ตร.ม.			

ประมาณการโดย

.....

ตรวจ

หัวหน้าฝ่าย/งาน.....

.....

เห็นชอบ

ผู้อำนวยการสำนัก/กอง.....

.....

หมายเหตุ ตารางนี้ สามารถปรับปรุงแก้ไขได้ตามความเหมาะสมและสอดคล้องตามข้อเท็จจริง

ในกรณีของคณะกรรมการกำหนดราคากลาง ให้ปรับเปลี่ยนตารางในส่วนข้างล่าง เป็นกรรมการกำหนด

ราคากลางทุกคน เป็นผู้ลงนามประมาณการราคา โดยไม่ต้องมีผู้ตรวจ และผู้ให้ความเห็นชอบ

แบบ ปร.6 แผ่นที่

รายการประมาณการค่าก่อสร้าง

สถานที่ก่อสร้าง		
แบบเลขที่	รายการเลขที่	
สำนัก/กอง	กรม	
ประมาณการเมื่อวันที่	เดือน	พ.ศ.

ลำดับที่	รายการ	ค่าก่อสร้าง (บาท)	หมายเหตุ

เห็นชอบ ผู้อำนวยการสำนัก/กอง.....
 (.....)
 ตรวจ หัวหน้าฝ่าย/งาน.....
 (.....)
 ประมาณการโดย
 (.....)

หมายเหตุ ตารางนี้ สามารถปรับปรุงแก้ไขได้ตามความเหมาะสมและสอดคล้องตามข้อเท็จจริง
 ในกรณีของคณะกรรมการกำหนดราคากลาง ให้ปรับเปลี่ยนตารางในส่วนข้างล่าง เป็นกรรมการกำหนด
 ราคากลางทุกคน เป็นผู้ลงนามประมาณการราคา โดยไม่ต้องมีผู้ตรวจ และผู้ให้ความเห็นชอบ

แนวทางการกำหนดสัดส่วนความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่

พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 มาตรา 8 กำหนดให้หน่วยงานของรัฐมีสิทธิเรียกให้เจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิดเนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่หน่วยงานของรัฐในกรณีเจ้าหน้าที่ได้กระทำไปด้วยความจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง โดยสิทธิเรียกให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนกรณีดังกล่าวจะมีได้เพียง ให้คำนึงถึงระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรม หรือความผิด หรือความบกพร่อง หรือระบบดำเนินการของหน่วยงานของรัฐในแต่ละกรณีเป็นเกณฑ์ กระทรวงการคลังได้กำหนดหลักเกณฑ์การชดใช้ค่าสินไหมทดแทนของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดราคากลาง ดังนี้

กำหนดราคากลางสูงกว่าความเป็นจริง

1. ใช้ค่า Factor F / ราคาวस्तุ ไม่ถูกต้อง สัดส่วนความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ (ร้อยละ)
ดังนี้

1.1 กรณีผู้บังคับบัญชาชั้นสูง ผู้อนุมัติ ผ่านเจ้าหน้าที่พัสดุ

- คณะกรรมการกำหนดราคากลาง	70
- ฝ่ายพัสดุ	15
- ผู้บังคับบัญชาชั้นต้น-กลาง ผู้ผ่านงาน	10
- ผู้บังคับบัญชาชั้นสูง ผู้อนุมัติ	5 (กรณีผ่าน จนท.พัสดุ)
รวม	<u>100</u>

1.2 กรณีผู้บังคับบัญชาชั้นสูง ผู้อนุมัติ ไม่ผ่านเจ้าหน้าที่พัสดุ

- คณะกรรมการกำหนดราคากลาง	70
- ผู้บังคับบัญชาชั้นต้น-กลาง ผู้ผ่านงาน	20
- ผู้บังคับบัญชาชั้นสูง ผู้อนุมัติ	10 (กรณีไม่ผ่าน จนท.พัสดุ)
รวม	<u>100</u>

1.3 กรณีผู้บังคับบัญชาชั้นสูง ผู้อนุมัติ ไม่ผ่านเจ้าหน้าที่พัสดุและผู้บังคับบัญชา
ชั้นต้น-กลาง

- คณะกรรมการกำหนดราคากลาง	70
- ผู้บังคับบัญชาชั้นสูง ผู้อนุมัติ	30 (กรณีไม่ผ่าน จนท.พัสดุ/ ผบ.ชั้นต้น-กลาง)
รวม	<u>100</u>

2. คำนวณปริมาณงานผิดพลาด

- คณะกรรมการกำหนดราคากลาง	<u>100</u>
---------------------------	------------

บทที่ 3

แนวทางการตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้างอาคาร

วิธีการตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้างอาคาร

เป็นการตรวจสอบเพื่อให้ความมั่นใจว่า หน่วยรับตรวจมีการคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง เป็นไปตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างที่กระทรวงการคลังกำหนด ผู้ตรวจสอบภายใน ต้องดูหลักฐานประกอบในการคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง ประกอบด้วย

1. งบประมาณที่ได้รับการจัดสรรให้ดำเนินโครงการก่อสร้าง
2. คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดราคากลางโครงการก่อสร้าง
3. รายงานผลการกำหนดราคากลางงานก่อสร้าง
4. ใบสรุปผลการประมาณราคาค่าก่อสร้าง (แบบ ปร.5)
5. รายการประมาณราคาค่าก่อสร้าง (แบบ ปร.4)
6. ใบสรุปผลค่าก่อสร้างทั้งหมดและของทุกกลุ่มงาน (ถ้ามี)
7. บัญชีราคาวัสดุก่อสร้างในเดือนที่คำนวณราคากลาง ตามที่สำนักงานพาณิชย์จังหวัด ณ สถานที่ก่อสร้างกำหนด ราคาตามที่สำนักดัชนีเศรษฐกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์กำหนด และ กลุ่มออกแบบและก่อสร้าง สำนักอำนวยการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวง ศึกษาธิการ
8. บัญชีค่าแรงงาน/ดำเนินการสำหรับการถอดแบบคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง ในช่วง ที่คำนวณราคากลาง
9. ตาราง Factor F ตามที่กระทรวงการคลังประกาศใช้เป็นเกณฑ์ในการคำนวณราคากลาง งานก่อสร้าง ในช่วงที่คำนวณราคากลาง

วิธีการตรวจ

1. สอบทานวงเงินงบประมาณโครงการก่อสร้างว่าได้มาจากแหล่งใด เป็นเงินงบประมาณ แผ่นดิน หรืองบประมาณเงินรายได้ของมหาวิทยาลัย จำนวนเท่าใด เปรียบเทียบกับราคากลางที่ คณะกรรมการกำหนดราคากลางกำหนด กรณีที่ราคากลางที่คณะกรรมการกำหนดราคากลาง กำหนด เกินกว่าวงเงินงบประมาณ ได้มีการขออนุมัติวงเงินเพิ่มหรือตัดทอน เพื่อให้อยู่ในวงเงินงบประมาณ ก่อสร้างหรือไม่ อย่างไร
2. สอบทานคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดราคากลางว่ามีองค์ประกอบครบถ้วนตาม หลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนดหรือไม่ เช่น
 - 2.1 มีประธานกรรมการ 1 คน และกรรมการอย่างน้อย 2 คน
 - 2.2 แต่งตั้งผู้ชำนาญการหรือผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับการประมาณราคา ร่วมเป็นกรรมการด้วย หรือไม่ การแต่งตั้งกรรมการจะต้องไม่แต่งตั้งผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียในการจ้างครั้งนั้นโดยตรงเป็นกรรมการ
3. สอบทานรายงานผลการกำหนดราคากลางงานก่อสร้างที่มีการลงลายมือชื่อของ คณะกรรมการกำหนดราคากลางครบถ้วน ถูกต้องตรงตามคำสั่งที่แต่งตั้งหรือไม่

4. สอบทานใบสรุปผลการประมาณราคาค่าก่อสร้าง (แบบ ปร.5) ว่ามีการลงลายมือชื่อครบถ้วน ถูกต้องตามคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดราคากลางหรือไม่

5. ตรวจสอบราคาค่าวัสดุก่อสร้างในรายการสรุปและรวบรวมผลการประมาณราคาค่าวัสดุและค่าแรงงานในงานก่อสร้าง (แบบ ปร.4) ว่า

5.1 ราคาค่าวัสดุก่อสร้างที่นำมาใช้ในการคำนวณราคากลาง เป็นราคาปัจจุบันในขณะที่คำนวณราคากลางงานก่อสร้างอาคารหรือไม่

(ราคาปัจจุบัน หมายถึง ราคาค่าวัสดุก่อสร้างในช่วงระยะเวลา 30 วัน นับจากวันที่จัดทำรายงานสรุปการคำนวณราคากลางงานก่อสร้างนั้น)

5.2 ใช้ราคาตามที่สำนักงานพาณิชย์จังหวัดหรือจังหวัดใกล้เคียงที่สถานที่ก่อสร้างตั้งอยู่กำหนดหรือไม่ เช่น โครงการก่อสร้างในพื้นที่จังหวัดพัทลุง ต้องใช้ราคาตามที่สำนักงานพาณิชย์จังหวัดพัทลุงกำหนด กรณีจังหวัดพัทลุงไม่ได้กำหนดไว้ ได้นำราคาของสำนักงานพาณิชย์จังหวัดตรังหรือนครศรีธรรมราช หรือสงขลา มาใช้หรือไม่ เป็นต้น

5.3 กรณีที่สำนักดัชนีเศรษฐกิจการค้าหรือสำนักงานพาณิชย์จังหวัดไม่มีข้อมูลเผยแพร่ไว้ ผู้มีหน้าที่คำนวณราคากลางสืบราคาในท้องถิ่นหรือจังหวัดที่สถานที่ก่อสร้างตั้งอยู่ ได้มีการจัดทำบันทึกแสดงรายละเอียดของการสืบราคาและการกำหนดราคาไว้เป็นหลักฐานด้วยหรือไม่ กรณีไม่มี ให้สอบถามหาเหตุผล

5.4 กรณีมีความจำเป็นและเพื่อประโยชน์ของทางราชการ ผู้มีหน้าที่คำนวณราคากลางได้ใช้ราคาค่าวัสดุก่อสร้าง ตามรายการที่สำนักดัชนีเศรษฐกิจการค้าหรือสำนักงานพาณิชย์จังหวัดกำหนดจากแหล่งอื่น ได้มีการจัดทำบันทึกแสดงเหตุผลและความจำเป็น รวมทั้งรายละเอียดของการสืบราคาหรือการกำหนดราคาค่าวัสดุก่อสร้างไว้เป็นหลักฐานด้วยหรือไม่ กรณีไม่มี ให้สอบถามหาเหตุผล

5.5 สอบทานว่าคณะกรรมการกำหนดราคากลาง ได้นำค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการบริหารจัดการในการดำเนินการก่อสร้าง มาเป็นค่างานต้นทุนหรือไม่ ถ้ามี ควรนำค่าใช้จ่ายนั้นออก เนื่องจากได้มีการนำไปรวมไว้ในค่า Factor F แล้ว

6. สอบทานค่าแรงงานในรายการสรุปและรวบรวมผลการประมาณราคาค่าวัสดุและค่าแรงงานในงานก่อสร้าง (แบบ ปร.4) ว่าตรงตามบัญชีค่าแรงงาน/ดำเนินการสำหรับการถอดแบบคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง ที่กำหนดโดยกระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลาง) หรือไม่

ดูตัวอย่างการตรวจสอบราคาค่าวัสดุก่อสร้างและค่าแรงงานในหน้าถัดไป

ตัวอย่าง

เช่น โครงการก่อสร้างอาคารเรียนรวม เฟส 2 ก่อสร้างที่มหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตพัทลุง คณะกรรมการกำหนดราคากลางได้คำนวณราคากลางงานก่อสร้างเมื่อเดือนธันวาคม 2554 รายละเอียดการคำนวณราคากลางค่าวัสดุในหมวดงานสถาปัตยกรรม งานผนัง รายการปูกระเบื้องเซรามิก 8" X 8" จำนวน 990 ตร.ม. คิดราคาค่าวัสดุ จำนวน 265 บาท/ตร.ม. เป็นราคาที่ใช้ในการคำนวณ ดังนั้น ราคารวมรายการปูกระเบื้องเซรามิก เป็นเงิน 990 ตร.ม. X 265 บาท = 262,350 บาท

จากการตรวจสอบราคาค่าวัสดุที่สำนักงานพาณิชย์จังหวัดพัทลุงในเดือนธันวาคม 2554 พบว่า ราคาค่ากระเบื้องเซรามิก เป็นเงิน 186.92 บาท/ตร.ม. ราคาแรงงานบัญชีค่าแรงที่กรมบัญชีกลางกำหนด ในรายการค่าปูกระเบื้องเซรามิก เท่ากับ 120 บาท/ตร.ม.

ดังนั้น ราคาค่าวัสดุกระเบื้องเซรามิกที่ถูกต้อง ควรเท่ากับ จำนวน 990 ตร.ม. X 186.92 บาท = 185,050.80 บาท

ส่วนค่าแรงงานที่คำนวณไว้แล้วถูกต้องตรงกัน คือ ใช้ราคาค่าแรงงาน 120 บาท/ตร.ม. รวมค่าแรง จำนวน 990 ตร.ม. X 120 บาท = 118,880 บาท

เพราะฉะนั้น คณะกรรมการกำหนดราคากลาง คิดราคากลางค่าวัสดุ รายการปูกระเบื้องสูงไปเป็นจำนวนเงิน 262,350 - 185,050.80 = 77,299.20 บาท

สถานที่งานก่อสร้าง จังหวัดพัทลุง

ประมาณราคา งานก่อสร้างอาคารเรียนรวม เฟส 2
 สถานที่ก่อสร้าง มหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตพัทลุง
 ฝ่ายประมาณราคา -
 ประมาณราคาโดย คณะกรรมการกำหนดราคากลาง

แบบเลขที่
 ประมาณราคาวันที่ ธันวาคม 2

ฉบับ ป.ร.4
 รายการเลขที่ -
 แนนที่ 9/50

คณะกรรมการกำหนดราคา ระบุราคาวัสดุ ปูกระเบื้อง
 เซรามิก 8" X 8" ราคาต่อหน่วย 265 บาท เมื่อ
 ตรวจสอบราคาวัสดุของสำนักงานพาณิชย์จังหวัดพัทลุง
 ราคา 186.92 บาท ดังนั้นคณะกรรมการฯ ระบุราคาวัสดุ
 ต่อหน่วยเป็นไป 68.08 บาท

ราคารวมของกระเบื้องฯ ตามที่คณะกรรมการ
 กำหนดราคากลางคำนวณได้ = 990 X 265 =
 262,350 บาท
 ราคาที่ถูกตัด = 990 X 186.92 = 185,050.80
 ดังนั้น คำนวณราคากลางเป็นไป 77,299.20 บาท

ลำดับที่	รายการ	จำนวน	หน่วย	ราคาต่อหน่วย	รวมเงิน	ราคาต่อหน่วย	รวมเงิน	รวมค่าวัสดุ และค่าแรงงาน	หมายเหตุ
๒.	งานสถาปัตยกรรม								
1	งานผนัง				2,402,280.00		1,492,270.00	3,894,550.00	
1.1	ก่ออิฐครึ่งแผ่น	4,240.00	ตร.ม.	185	784,400.00	80.00	339,200.00	1,123,600.00	
1.2	ก่ออิฐเต็มแผ่น	250.00	ตร.ม.	380	95,000.00	130.00	32,500.00	127,500.00	
1.3	ฉาบปูนเรียบ	10,494.00	ตร.ม.	55	577,170.00	70.00	734,580.00	1,311,750.00	
1.4	ฉาบปูนเรียบตะขารอง	180.00	ตร.ม.	55	9,900.00	90.00	16,200.00	26,100.00	
1.5	ปูกระเบื้องเซรามิก 8"x8"	990.00	ตร.ม.	186.92	262,350.00	120.00	118,800.00	381,150.00	
1.6	ทรายล้าง	270.00	ตร.ม.	65.00	17,550.00	121.00	32,670.00	51,300.00	
1.7	ไม่ติดล้าหนา 8 มม. บุพื้นด้านใน	130.00	ตร.ม.	930.00	120,900.00	66.00	8,580.00	129,480.00	
1.8	อะลูมิเนียมรีด หนา 25 มม. กว้างได้	290.00	ตร.ม.	750.00	217,500.00	81.00	23,490.00	240,990.00	
1.9	ผนังไม่สังเคราะห์โครงเตาไม้	40.00	ตร.ม.	450.00	18,000.00	96.00	3,840.00	21,840.00	
1.10	อิฐข้ามอิฐ หนา 12 มม.	15.00	ตร.ม.	387.00	5,805.00	66.00	990.00	6,795.00	
1.11	เสาเอ็นผนังก่ออิฐครึ่งแผ่น	2,841.00	ม.	70.00	198,870.00	35.00	99,435.00	298,305.00	
1.12	เสาเอ็นผนังก่ออิฐเต็มแผ่น	175.00	ม.	175.00	30,625.00	40.00	7,000.00	37,625.00	
1.13	บัวไม้พื้นแข็ง 3/4"x4"	15.00	ม.	40.00	600.00	35.00	525.00	1,125.00	
1.14	บัวยาง สูง 10 ซม.	782.00	ม.	15.00	11,730.00	40.00	31,280.00	43,010.00	
1.15	บัวทรายล้าง สูง 10 ซม.	635.00	ม.	80.00	50,800.00	68.00	43,180.00	93,980.00	
2	งานไฟฟ้า				1,608,631.00		519,235.00	2,127,866.00	
2.1	ซีเมนต์ขัดมันปรับระดับ	1,967.00	ตร.ม.	80.00	157,360.00	70.00	137,690.00	295,050.00	
2.2	ซีเมนต์ขัดมันใหม่	173.00	ตร.ม.	80.00	13,840.00	55.00	9,515.00	23,355.00	
2.3	ซีเมนต์ขัดมันใหม่ ห่มน้ำมันสี	130.00	ตร.ม.	90.00	11,700.00	50.00	6,500.00	18,200.00	
2.4	ซีเมนต์ขัดมันใหม่ ห่ม EPOXY	7.00	ตร.ม.	180.00	1,260.00	70.00	490.00	1,750.00	
2.5	ปูพาร์เก้ไม่เคลือบ	30.00	ตร.ม.	550.00	16,500.00	80.00	2,400.00	18,900.00	
2.6	ปูกระเบื้องเซรามิก ขนาด 8"x8"	278.00	ตร.ม.	265.00	73,670.00	120.00	33,360.00	107,030.00	
	ยอดยกไป				2,678,610.00		1,682,225.00	4,360,835.00	

7. สอบทานค่า Factor F ที่ใช้ในการคำนวณราคากลางงานก่อสร้างว่าตรงตามที่กระทรวงการคลังประกาศอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ สำหรับใช้เป็นเกณฑ์ในการคำนวณราคากลางงานก่อสร้างหรือไม่ เช่น ในช่วงที่คำนวณราคากลางงานก่อสร้าง กระทรวงการคลังประกาศอัตราดอกเบี้ยเงินกู้สำหรับใช้เป็นเกณฑ์ในการคำนวณราคากลางงานก่อสร้างที่อัตราร้อยละ 7 ดังนั้น ต้องไปดูว่าตาราง Factor F งานก่อสร้างที่อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ 7% ต่อปี นอกจากนี้ ต้องดูว่ามีเงื่อนไขในการกำหนดให้จ่ายเงินล่วงหน้าให้กับผู้รับจ้างหรือไม่ ถ้ามี จ่ายในอัตราเท่าใด มีการหักเงินประกันผลงานหรือไม่ ถ้ามี หักเป็นอัตราเท่าใด นำมาพิจารณาเพื่อคำนวณค่า Factor F ตามตารางให้ถูกต้อง

เอกสารอ้างอิง

กฎระเบียบ มติคณะรัฐมนตรี นโยบายที่เกี่ยวข้อง

1. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ.2535 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม
2. ข้อบังคับมหาวิทยาลัยทักษิณ ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2551
3. หนังสือเวียนตามมติคณะรัฐมนตรีในส่วนที่เกี่ยวข้อง รวมทั้ง เมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2550
4. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0506/2362 ลงวันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2550 เรื่อง หลักเกณฑ์การกำหนดราคากลางงานก่อสร้าง
5. หนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค 0421.52ว 27 ลงวันที่ 4 เมษายน 2554 เรื่อง อัตราดอกเบี้ยเงินกู้สำหรับใช้เป็นเกณฑ์ในการคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง
6. หนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค 0421.52ว 57 ลงวันที่ 13 มิถุนายน 2554 เรื่อง การปรับปรุงข้อกำหนดเกี่ยวกับราคาและแหล่งวัสดุก่อสร้างและบัญชีค่าแรงงาน/ดำเนินการสำหรับการถอดแบบคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง
7. หนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค 0406.22/ว66 ลงวันที่ 25 กันยายน 2550 เรื่อง แนวทางการกำหนดสัดส่วนความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่

กรมบัญชีกลาง. (2552). คู่มือแนวทางและขั้นตอนการคำนวณราคากลางงานก่อสร้างของ
ทางราชการ (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา.

